

שלום רב,

להלן מקבץ הודעות ועדכונים מטעם פורום ה-15 בנושא אקלים וקיימות:

הודעות חשובות

*** פורום ה-15 השיק **ערוץ יוטיוב!** בערוץ ניתן לצפות באופן בלעדי בהרצאות מקצועיות שהתקיימו במסגרת ימי עיון והדרכות של פורום ה-15. אנו מזמינים אתכם להיכנס **לערוץ** ולהירשם כמנויים כדי לקבל עדכונים על סרטונים חדשים שיעלו. ***

ב- 24.11.19 יתקיים **שולחן עגול בהשתתפות מנכ"ל העיריית** החברות בתכנית "ברית ערים לאיכות חיים וסביבה" של פורום ה-15. השולחן העגול יעסוק בקידום התכנית בעיריית ובחזון הקיימות לשנים הבאות, ויתקיים במסגרת **ועידת האקלים הישראלית הרביעית** של ארגוני הסביבה. הדיון יתקיים בין השעות 9:00 – 12:00 ויהיה פתוח לקהל משתתפי הועידה. פרטים נוספים בקרוב!

ב-23.12.2019 ייפתח **המחזור השלישי של קורס "העיר הישראלית 2030: תכנון עירוני מחוץ לקופסא"** של פורום ה-15, בניהול אקדמי של **עמותת מרחב – התנועה לעירוניות בישראל** ובשיתוף **מרכז השלטון המקומי**. הקורס יספק למשתתפיו את הכלים החדשניים והמתקדמים ביותר לתכנון ערים, המיושמים בהצלחה בערים מובילות בעולם, ויכלול הרצאות מפי המרצים המובילים בארץ, סדנאות מעשיות וסיור מעשיר. הקורס יתקיים **במרכז ההדרכה של המנהל ללימודים מוניציפליים של מרכז השלטון המקומי תל אביב**. לפרטים נוספים ניתן לפנות לפורום ה-15 בדוא"ל liana@forum15.org.il או בטלפון 03-9844236. **להרשמה לחצו כאן**.

ב-10.9.19, התקיים מפגש של **הפורום העירוני לתכנון ובנייה בני-קיימא של פורום ה-15 עם תמר ורבורג**, מנהלת תחום הקיימות והסביבה בחברת המתכננים והאדריכלים הגדולה **Sasaki**. המפגש התקיים במסגרת הכנס השנתי של המועצה הישראלית לבנייה ירוקה באונ' ת"א, ועסק בנושא "תכנון מרחבים ציבוריים". לחצו **כאן** לקריאה נוספת באתר פורום ה-15.

ב-25.9.2019 התקיים מפגש נוסף של **הפורום העירוני לתכנון ובנייה בני קיימא של פורום ה-15** שיעסוק בנושא **תכנון מיקרו-אקלימי בעיר נוכח שינויי האקלים**. ניתן לצפות במצגות שהוצגו במפגש באתר האינטרנט של פורום ה-15 בקישור **זה**. בקרוב נפרסם מסמך המלצות בנוגע לבדיקת דו"חות רוחות המוגשים במסגרת תהליכי תכנון ובנייה, המבוסס על העקרונות שהוצגו במפגש.

עדכונים

משרד החקלאות פתח שנה שנייה של **"מיזם היער העירוני"** ופרסם **קול קורא לרשויות מקומיות להשתתפות במיזם**. מטרת המיזם היא לעודד ולתמוך בערים בניהול כולל של משאב העצים בעיר. הערים שיזכו בקול הקורא יזכו בליווי מקצועי שוטף של מומחי משרד החקלאות, הדרכה ומגוון השתלמויות. **למידע נוסף לחצו כאן**.

המשרד להגנת הסביבה פרסם **שני קולות קוראים בתחום הפסולת: קול קורא (מס' 9383) לתמיכה בהקמה ושדרוג מתקני מיון לפסולת עירונית**, וכן **קול קורא (מס' 9384) לתמיכה בהפעלת מתקני מיון לפסולת עירונית**. ניתן להגיש בקשות במסגרת הקול הקורא עד לתאריך 31.12.2020.

עמותת אקוואשן מקיימת בשיתוף **המשרד להגנת הסביבה** קמפיין בנושא "חד פעמי לא בים שלי". במסגרת זו מציעה אקוואשן **להפעיל ברשויות החוף דוכני הסברה חווייתיים** במהלך ספטמבר ואוקטובר 2019. הדוכן יספק ויפעל על-ידי עמותת אקוואשן ללא עלות לרשות המקומית, ויציע בין

היתר משחק טריוויה בנושאי השימוש בחד פעמי ודרכים לצמצום הפגיעה בסביבה החופית והימית. לפרטים פנו לרחל פרדו, רכזת הפרויקט (050-3320604, Rachel.ecoocean@gmail.com).

ועדת היחידות הסביבתיות ואיגודי הערים השלישית, שתוכננה להתקיים ב-4.9.2019 ביוזמת **עיריית אשדוד**, **איגוד ערים לאיכות הסביבה אשדוד** - **חבל יבנה והמשרד להגנת הסביבה**, **נדחתה לחודש דצמבר**. הועידה תתמקד השנה בנושא צריכה נבונה ומקיימת ותתקיים בבית יד לבנים באשדוד. פרטים נוספים וקישור להרשמה יפורסמו בקרוב.

עדכוני בנייה ירוקה

ב-17.3.2020 ייפתח **קורס בנושא "יסודות הבנייה הירוקה"** בנושא בנייה חכמה, איכותית וחדשנית ברשויות המקומיות, בשיתוף **המועצה הישראלית לבנייה ירוקה**, **מרכז השלטון המקומי ופורום ה-15**. קורס זה מספק הזדמנות להכיר וללמוד את נושא הבנייה הירוקה על כלל משמעויותיו, תוך הקניית מגוון כלים להטמעת הבנייה הירוקה במסגרת הליכי התכנון העירוניים והארציים. הקורס יתקיים במרכז ההדרכה של המנהל ללימודים מוניציפליים של מרכז השלטון המקומי בתל אביב.

הכנס השנתי של המועצה הישראלית לבנייה ירוקה התקיים ב-10.9, תחת הכותרת "מראה מקום" וכלל מגוון רחב של הרצאות ופאנלים. ניתן לצפות בסדר היום ובמצגות נבחרות **באתר הכנס**. במסגרת הכנס הוענקו **אותות הבנייה הירוקה** לשנת 2019 בתחומי חדשנות, מנהיגות עסקית, מנהיגות ציבורית וציון לשבח.

יוזמות עירוניות

מועצת העיר רחובות אישרה את **תכנית העבודה העירונית האסטרטגית לאיכות סביבה ולקיימות**, במסגרת חברותה **בתכנית ברית ערים לאיכות חיים וסביבה של פורום ה-15**. לשם יישום מטרות אלו, הורה ראש העיר רחמים מלול על הקמת ועדת היגוי עירונית הכוללת את אגפי העירייה ונציגי הציבור. הועדה תרוכז על-ידי רזי בארי, מנהל מחלקת תכנון אסטרטגי במנהל ההנדסה, בתיאום עם יו"ר הועדה העירונית לאיכות הסביבה ולקיימות, יניב מרקוביץ'.

יום הניקיון הבינלאומי צוין בערים ורשויות מקומיות רבות ברחבי הארץ, בין היתר במבצעי ניקוי חופים. בעיר **אילת** נערך "**פסטיבל אקט הים האדום**", במסגרתו אספו פסולת 200 מתנדבים על החוף ו-450 צוללנים במים, כולל **משלחת מתנדבים מירדן**, בחוף בית ינאי **נאסף כטון שלם של פסולת** ע"י תושבי **המועצה האזורית עמק חפר**, כולל 100 צוללנים ו-10 חותרי סאפ. פעילויות דומות התקיימו גם בערים **הרצליה**, **בחיפה**, **בנתניה** ועוד.

ב-2.10.19 קיימה **עיריית אילת והיחידה האזורית לאיכות הסביבה אילת-חבל אילות** אירוע לציבור בנושא "**זיהום פלסטיק: שנייה ביד, שנים בים**". במסגרת האירוע העבירה פרופ' נועה שנקר, מהפקולטה למדעי החיים באוני' ת"א הרצאה בנושא היקף בעיית הפלסטיק בים והציגה מחקר שנערך לאורך חופי ישראל והים האדום.

עיריית בת ים השיקה מיזם חדש - **תושבים האוספים בדלי סיגריות בחוף הים**, מקבלים כוס שתייה קרה מאחד מארבעה בתי עסק שפועלים בחוף. לחצו **כאן** לפרטים נוספים.

ב-3.10.19 קיימה **עיריית רעננה** בפעם השנייה את אירוע "**לילה ירוק – קמפינג משפחות בפארק רעננה**". האירוע כלל סדנאות, סיורים, מוזיקה, לינת שטח ומסיבת פארק לכל המשפחה. במסגרת האירוע התקיים שוק החלפת ספרים וצעצועים לילדים. על מנת לעודד שמירה על הסביבה, למשתתפים שהביאו איתם כלים רב פעמיים חולק "נשנוש טעים".

עיריית חיפה הודיעה על יציאה למהלך רחב **לשימור מבנים ומרקמים** בעיר והשיקה סקר שימור עירוני ראשון בועדה העירונית לשימור מבנים ואתרים, שיערך בשכונת "שמבור" בעיר.

בין 29.10.19 ל-6.11.19 תקיים עמותת **2BFriendly** בשיתוף **עיריית תל אביב-יפו** סדרת מפגשים בנושא **צריכה סביבתית בעיר הגדולה** בהנחיית מובילי דעה בתחום. המפגשים יעסקו בנושאי אופנה בת קיימא וצריכה בת קיימא בחיי הלילה.

"הנחל שליד הבית" - **עיריית תל אביב-יפו**, האגודה הישראלית לאקולוגיה ולמדעי הסביבה ו**רשות נחל הירקון** השיקו בחודש ספטמבר מיזם מדעי-קהילתי חדש, שמציע לתושבים המתגוררים בשכונות לנחל הירקון לקחת חלק **במחקר אזרחי, שיעקוב אחרי סוגי הפסולת בנחל** ומקורותיה, ולגבש המלצות לרשויות לצמצום היקף הפסולת המגיעה לנחל. הפרויקט מרוכז על-ידי המרכז הקהילתי "מגיד" של עיריית תל-אביב יפו. לחצו **כאן** לקריאת סיקור על המיזם ע"י מגזין "זווית".

בעיריית **חולון** קיימו **מבצע מיוחד לניקוי קולטני מי הגשם בעיה**, כדי לצמצם את זרימת הפסולת לנחלים ולים בעקבות הגשמים הראשונים. במסגרת המבצע ינוקו כ-6,000 קולטנים. כל קולטן שעובר ניקוי נצבע בצבע אדום בולט על מנת שתושבים ועובדי הניקיון יוכלו לזהות את הקולטנים הנקיים.

בחודש ספטמבר החלו לפעול **בירושלים** עשרה **אוטובוסים חשמליים** כחלק ממאמצי העירייה לשמירה על אוויר נקי וקידום איכות החיים והסביבה בעיר. לחצו **כאן** לקריאה נוספת.

במרכז הקהילתי נאות שושנים בעיר **חולון** הותקנו בחודש ספטמבר **פינות ישיבה חדשות, ספריות, מתקנים ופינות משחק מחומרים ממוחזרים**, זאת במסגרת קורס בנושא 'עיצוב מקיים במרחב העירוני' של **המכון הטכנולוגי בחולון**, בשיתוף עמותת **Ecoweek** ומחלקת הקיימות העירונית, במטרה לייצר מרחב קהילתי תוסס ופעיל לרווחת התושבים. בפרויקט השתתפו עובדי המרכז הקהילתי, סטודנטים ומנחים מהמכון הטכנולוגי **חולון** ומאוניברסיטת הילדסהיים בגרמניה. **עיריית חולון** מזמינה את תושבי העיר לקחת חלק בהמשך פיתוח המרכז הקהילתי כמרחב משותף.

עיריית תל אביב-יפו ו-Colu (אפליקציית ארנק דיגיטלי מבוסס מטבעות דיגיטליים שבאמצעותו ניתן לרכוש בעסקים מקומיים) השיקו מסלול ירוק, במסגרתו תושבי העיר **שרוכשים בעסקים בעל התו הירוק של העירייה מקבלים "מטבעות תל אביב"**, באמצעותם ניתן לרכוש במגוון עסקים בעיר.

לקראת ראש השנה, קיימה **עיריית באר-שבע פעילות מוזיקלית בשוק העירוני**, במטרה לעודד את התושבים להגיע, לקנות ולבלות בשוק. כמו כן, התקיים שוב לקראת החגים פרויקט בשם **"גברת עם סלים"**. במסגרתו בנות ובני נוער תושבי העיר מסייעים לתושבים וותיקים לשאת את סלי הקניות מהשוק העירוני. הפרויקט מובל ע"י חברת "יעדים" בשיתוף פעולה עם נציגות סוחרי השוק העירוני.

עדי אשכנזי מהרשות לאיכות הסביבה בעיריית **תל אביב – יפו ואור וייס** – נציג הנוער הישראלי למען האקלים באו"ם, הופיעו **בסרטון של ערוץ "כאן"** בנושא **"לייצג את ישראל"**. במסגרת הסרטון סיפרה עדי על ייצוג המדינה והעיר תל אביב-יפו בכנס של מיזם "נשים למען האקלים" ואור סיפר אור על ייצוג הנוער הישראלי באו"ם בנושא השמירה על האקלים.

לקראת ראש השנה קיימה **עיריית חולון יריד יד שנייה** במבואת בניין העירייה. עובדי העירייה תרמו פריטים שאינם בשימוש ויכלו לרכוש פריטים מהיריד. ההכנסות מהמכירה, למעלה מ-3000 ₪, הועברו לתרומה למשפחות נזקקות בעיר. לחצו **כאן** לצפייה בתמונות מהאירוע.

לקראת החגים, קיימה עיריית תל אביב יפו **אירועים קהילתיים להחלפה ותיקון של אופניים**. במסגרת האירועים התקיימו במספר מוקדים בעיר מפגשים לכל הגילאים, שכללו תיקון אופניים על-ידי מתנדבים, הפעלות לקראת חג סוכות, הצגות ועוד.

העיריות רחובות ונס ציונה הודיעו **שיקדמו העדפה לתחבורה ציבורית** במסגרת פרויקט "מהיר לעיר", לרבות באמצעות הקצאת נתיבים ייעודיים לתחבורה ציבורית. במסגרת כתבה בנושא ששודרה ברשת 13, אמר **ראש עירייה נס ציונה, שמואל בוקסר**, כי חזון העירייה בטווח הארוך הוא לסגור את מרכז העיר לרכב פרטי.

לקראת יום הכיפורים, יצאה **עיריית חולון** בקריאה לתושבים **להימנע משחיטת עופות במסגרת מנהג הכפרות**, ולבצע פדיון כפרות, וזאת במטרה לצמצם את הפגיעה בתרנגולות.

אנו מזמינים אתכם להעביר לנו חומרים ולשתף אותנו בפרויקטים מעניינים הנעשים בעירכם, ליצור הצגתם במידעון זה. את החומרים יש להעביר למייל – tamars@forum15.org

יזמות עירונית מהעולם

לאור העלייה בחומרתם של השיטפונות במדינות איים בדרום מזרח אסיה, כתוצאה מ**שינויי האקלים**, **ערים מחפשות פתרונות יצירתיים** לניהול מי הנגר. העיר **ג'קרטה**, בירת אינדונזיה, ש-40% ממנה מתחת לגובה פני הים, ביטלה תוכניות בנייה רחבת היקף ובמקומה תקצה את המשאבים לפרויקט רחב היקף לטיהור מערכת אספקת המים של העיר, במאמץ להפסיק את שאיבת מי התהום. **סינגפור** הצפופה מתמודדת עם האתגר ע"י ספיגת המים באופן טבעי, באמצעות הפיכת תעלות ומאגרי מים לנחלים ולאגמים, ויצירת ביצות ושטחים שמיועדים להצפה.

אן הידלגו, ראש עיריית פריז ויו"ר ארגון C40, מספרת **במאמר דעה במגזין TIMES** של ספטמבר על **הפעולות שמקדמת העיר פריז לטובת התמודדות עם משבר האקלים והפחתת פליטות גזי חממה**, בדגש על הפחתת השימוש ברכב הפרטי, בין היתר באמצעות סגירת כבישים, הפיכת רחובות בשכונות לאזורי הליכה ברגל ורכיבה על אופניים, ושתילה מסיבית של עצים בעיר. בנוסף, העירייה מקדמת מעבר לאנרגיה מתחדשת, בנייה קומפקטית, העדפה לשימוש במבנים קיימים ושדרוג מתחמים קיימים.

עיריית טורונטו שבקנדה הכריזה בשבוע שעבר על **מצב חירום אקלימי**, בהחלטה שאושרה פה אחד במועצת העיר, זאת בתגובה למחאת האקלים העולמית שהתקיימה לפני שבועיים. במסגרת זו התחייבה העירייה לאמץ יעדי הפחתה והיערכות שאפתניים יותר ולהגביר את המאמצים להגיע ליעד שאימצה העיר לפני מספר שנים – הפיכה לעיר מאופסת פחמן עד 2050.

עיריית ניו יורק שבארה"ב תשדרג את **פארק "איסט ריבר"** שבמנהטן ותהפוך אותו למרחב ייעודי להתמודדות עם הצפות, זאת במסגרת התכנית העירונית להיערכות להשפעות משבר האקלים, שכוללת תכנית לטיפול כולל בחוף המזרחי של חצי האי מנהטן, המועד להצפות ונפגע בעבר באופן משמעותי מסופות, האחרונה בהן הוריקן סנדי. במסגרת התכנית, קו המים יוגבה ויפתחו בו מרחבים ציבוריים, יוספו אמצעי הגנה כגון קירות מים וסכרים, ועוד. לחצו **כאן** לקריאה נוספת.

העיר איווה בארה"ב הקימה **מנהלת אקלים עירונית**, שתפקידה יהיה להוציא לפועל את מדיניות האקלים העירונית להפחתת פליטות גזי חממה ולהכנת העיר למשבר האקלים. מנהלת האקלים העירונית תפעל בשיתוף פעולה עם שני גורמי הפליטות הגדולים בעיר – חברת אנרגיה פרטית ואוניברסיטת איווה.

העיר בוזמן שבמונטנה, ארה"ב, פרסמה **קול קורא לתושבים** בעלי מומחיות בתחומים הנוגעים לסביבה, תכנון ואקלים ליעץ לה בהכנת **מדיניות אקלים עירונית**. התושבים יצטרפו לצוות ההיגוי של התכנית, שיקבע מטרות ויעדי הפחתה ואמצעי פעולה.

בעיר דלריי ביץ' שבדרום פלורידה, שסובלת מהצפות חמורות בעקבות שינויי האקלים, קיימה העירייה בסוף השבוע האחרון **מיזם להעלאת מודעות התושבים בעיר לנושא היערכות למשבר האקלים**. במסגרת האירוע, הציגו גלריות אומנות וברים ברחבי העיר תערוכות, סרטים ומוסיקה שעוסקים בנושא משבר האקלים.

כתבות וחומרים מעניינים – מישראל

"כך מתכננים עיר צפופה פי שניים מתל-אביב – ללא גורדי שחקים" – מה ניתן ללמוד **מברצלונה** לגבי קידום עירוניות? ראש עיריית ברצלונה לשעבר מספר כיצד הגדילו את הצפיפות בעיר באמצעות בנייה מרקמית, עירוב שימושים ותכנון מוטה הליכה ברגל. לחצו **כאן** לקריאת הריאיון בדמרקר.

העיתונאי **אביב לביא** **מזהיר מפני פיצוץ תחבורתי** וקורא להעמיד את נושא התחבורה בראש סדר **העדיפויות של הממשלה הבה** ולהפוך את הסדר – במקום להמשיך ולהגדיל את הכבישים, להגדיל באופן מסיבי את ההשקעה בתחבורה הציבורית. לפי פרסומי הלמ"ס ומשרד התחבורה, בכל שנה נוספות 130,000 מכוניות חדשות לכבישי ישראל. בין 2017 ל-2018 רמת הנסועה (סך הקילומטראז' שנסעו מכוניות) עלתה ב-3.4%. עוד קורא לביא לפתור את בעיית העדר התחבורה הציבורית בשבת, כאמצעי לצמצם את התלות הכוללת ברכב הפרטי. הכתבת נעמה ריבה **מביעה עמדה דומה** – לדבריה, תחבורה ציבורית בשבת תסייע בצמצום הצורך ברכב שני למשפחה וימי השבתון של הבחירות הכלליות הם הוכחה לכך שקיים ביקוש לכך.

"המשבר הגדול היום הוא קודם כל משבר תחבורה ותשתיות, לא דיור" – **דלית זילבר, מנכ"ל מנהל התכנון**, מציגה את עמדתה בסוגיות שנויות במחלוקת - משבר הדיור, תמ"א 38 ונושא ההקלות והפטורים בענף הנדל"ן, במסגרת **ראיון בעיתון גלובס**.

המגזין "אקולוגיה וסביבה" פרסם את **תחזית השינוי הצפוי בטמפרטורת האוויר עד שנת 2060 בארבע ערים בישראל**, המייצגות אזורי אקלים שונים – תל-אביב, ירושלים, באר-שבע ואילת. התחזית מתייחסת גם לאתגר העירוני של הגידול באוכלוסייה, ומראה את הקשר בין העלייה במספר התושבים לבין ההתחממות הצפויה. לנתונים אלה השלכות ישומיות על תהליכי תכנון ובנייה. עורכי המחקר, מהמכללה האקדמית להנדסה ע"ש סמי שמעון ומבי"ס פורטר באונ' תל-אביב, מצביעים על הצורך בבנייה עירונית מודעת אקלים (כגון בנייה ירוקה) ובפיתוח אסטרטגיות עירוניות נוספות לצורך מיתון תהליכי התחממות עירוניים. לחצו **כאן** לקריאת המאמר.

הידעתם? **תל-אביב היא אחת ממספר ערים בעולם, המתפתחות בקצב מואץ, וממוקמות בסביבה אקולוגית רגישה בקנה מידה בין-לאומי**. ליאב שלם, האקולוג של גני יהושע, השתתף בכנס ייחודי שעוסק בנושא זה ("Hotspot cities") והתקיים בחודש יולי האחרון, שמטרתו להפגיש אנשי מקצוע מערים אלה, לחשוב ביחד ולפתח פתרונות לשימור בתי הגידול הנדירים. כנסו **למאמר** במגזין **"אקולוגיה וסביבה"** כדי לקרוא יותר על מאפייניה הייחודיים ישראל בתחום המגוון האקולוגי ועל התפקיד שמתכננים ואקולוגים יכולים למלא בעיצוב ערי העתיד.

בחודש ספטמבר התאחדו **צוללנים ופעילי סביבה ממצרים, ירדן וישראל למבצע ניקיון נרחב באזור אילת וים סוף**, ויחד אספו יותר מאלף קילוגרם של פסולת. ישראל נבחרה להיות ראשונה בתוכנית הרצה של אירועים מסוג זה, במטרה להוביל שיתוף פעולה סביבתי באזורי קונפליקט.

כולם מדברים על "עיר חכמה", אבל איזה סוג של עיר חכמה יעזור לערים להתמודד עם משבר האקלים? [מאמר דעה](#) שפורסם במגזין פורבס בשבוע שעבר עוסק בשאלה זו.

ב-27.9.2019 הצטרפו ארגוני הסביבה בישראל למחאה העולמית בנושא האקלים וקיימו [אירוע מחאה](#) בדרישה מממשלות העולם להכריז על מצב חירום אקלימי ולפעול בהתאם. בכך הצטרפה ישראל ל-238 מדינות בקריאה משותפת למען האקלים. שבוע קודם לכן התקיימה בישראל ובעולם הפגנת תלמידים עולמית למען האקלים, במסגרתה התקיימו אירועי מחאה במספר מוקדים ברחבי הארץ בהשתתפות מאות בני נוער, [כחלק מגל המחאות העולמי של תנועת "Fridays for Future"](#).

בחודש ספטמבר הודיע **משרד האוצר** כי הוא [בוחן אפשרות להטיל מס על כלים חד פעמיים](#), במסגרת המאמצים לצמצום הגירעון בתקציב המדינה. בנוסף יצא **המשרד להגנת הסביבה** בקמפיין פרסומי נגד השימוש בפלסטיק חד פעמי בחופי הים – "חד פעמי? לא בים שלי!" והקצה 250 אלף ש"ח לתגבור האכיפה נגד משליכי פסולת בחופי הים בחודשי הקיץ, במסגרת [מבצע "חוף נקי"](#), שהסתיים בסוף חודש ספטמבר.

בחודש ספטמבר הודיעה **חברת אסם** כי היא [מתחייבת לשורה של יעדים סביבתיים](#), בראשם אפס הטמנת פסולת עד לשנת 2020, שימוש רק באריזות הניתנות למחזור עד שנת 2025, מעבר לשימוש בגז לצורך אנרגיה, חיסכון במים וצמצום הפליטות גזי חממה. בכך מצטרפת **אסם** לחברת **נסטלה** שהתחייבה כי עד שנת 2050 תגיע לאפס פליטות של גזי חממה.

האוניברסיטה העברית בירושלים הצטרפה לאוניברסיטאות רבות בעולם והודיעה בחודש ספטמבר על הסטת השקעות, כך [שכספי האוניברסיטה יושקעו בחברות לא מזהמות](#) ובעלות אחריות חברתית וסביבתית.

יעל זילברשטיין ברזידה מהחברה להגנת הטבע ותמר רביב מהמשרד להגנת הסביבה מסכמות [עשור של סקרי טבע עירוני](#) וסוקרות את התגליות העיקריות שעלו במסגרתם. לחצו [כאן](#) לקריאה.

בחודש ספטמבר פרסם **המשרד להגנת הסביבה** את [מדד חוף נקי לשנת 2019](#). נתוני המדד מצביעים על שיפור ברמת הניקיון של החופים ביחס לשנה שעברה (71.21% מהחופים שנמדדו דורגו "נקיים" עד "נקיים מאוד", לעומת 67.69% בתקופה המקבילה בשנה שעברה). **הרשויות החופיות שדורגו כנקיות במדד** הן אשדוד, תל אביב-יפו, ג'סר א-זרקא, גן רווה, הרצליה, בת ים, נתניה ועכו.

בחודש ספטמבר הושק בשכונת יד אליהו **בתל-אביב "גמ"ח לכלים רב פעמיים"** שמספק כלים רב פעמיים לצורך אירוח, מסיבות ואירועים.

בעולם כבר מבינים שצריך לפעול, אז למה הפוליטיקאים בישראל מדשדשים? כתבת **גלובס שני אשכנזי** טוענת שההבדל נעוץ בדעת הקהל. לדבריה, הדרך להשפיע על נבחרי הציבור לפעול בתחום איכות הסביבה עוברת דרך הציבור. לחצו [כאן](#) לקריאת הכתבה.

כתבות וחומרים מעניינים – מהעולם

גיליון ספטמבר של מגזין **TIME** פרסם את רשימת **ששת המקומות בעולם שצפויים להיפגע במידה הרבה ביותר משינויי האקלים**: העיר לאגוס בניגריה (חום וצחיחות), האי האיטי (הצפות וסופות הוריקן), תימן (צחיחות, מחסור במים, מחסור במזון, מלריה), העיר מנילה בפיליפינים (צונמי, הצפות, הוריקנים), האי קיריבטי (עליית פני הים, הצפות), איחוד האמירויות (מחסור במים, חום קיצוני). לחצו [כאן](#) לקריאת הכתבה.

למעלה מ-60 מדענים מ-11 מדינות פנו במכתב לממשלות ועיריות בעולם בקריאה **לפעול לצמצום צריכת המוצרים מהח** במוסדות ממשלתיים ועירוניים, כולל בתי חולים ומוסדות חינוך. תרומתם של מוצרים מהחי מוערכת בכ-15% מפליטות גזי החממה בעולם (שיעור דומה לשיעור הפליטות של *כל* מגזר התחבורה, כולל מטוסים, מכוניות, רכבות ואוטובוסים).

ממשלת גרמניה הודיעה כי **תגדיל את המיסוי על כלי רכב מזהמים** במטרה להילחם בזיהום האוויר. לפי התכנית, יעלה המס על הדלק, תינתן העדפה לכלי רכב חשמליים, המס על טיסות פנים יעלה, ולצד זאת יופחת מחיר הנסיעה ברכבת. כדי לקלוט את הנוסעים החדשים, הממשלה תקציב תכנית תמריצים בהיקף של מיליארד יורו שמיועדת לשדרוג התשתיות של חברת הרכבות הלאומית.

בחודש ספטמבר הודיעה **ממשלת הודו** על **איסור על שימוש בשישה סוגים של כלי פלסטיק חד פעמיים**: שקיות, כוסות, צלחות, בקבוקים קטנים, קשיות וסוגים מסוימים של אריזות. איסור זה צפוי להפחית את צריכת הפלסטיק השנתית במדינה, המוערכת בכ-14 מיליון טונות, בכ-5%.

מדענים גילו **מין של פטרייה שניזון מפלסטיק**, וסבורים כי הוא יכול להוות פתרון לבעיית המטמנות, על ידי חיסול תכולת הפלסטיק בהן.

מחקר מצא שב-50 השנים האחרונות **הידלדלה אוכלוסיית הציפורים בארה"ב ובקנדה בכ-29%** בעיקר בשל אובדן שטחי מחייה ושימוש בחומרי הדברה. כדי לטפל בבעיה קוראים פעילי סביבה להגן על שטחי המחיה הפופולריים של הציפורים, ולשמור על החוק להגנת ציפורים נודדות אשר מצוי כעת בסכנת ביטול. כמו כן מוצעים לציבור הרחב מגוון פתרונות כדי לסייע לציפורים. למשל, להימנע משחרור חתולים מחוץ לבית, ולסמן זוגיות של חלונות כדי לצמצם את מספר הציפורים שמתות כתוצאה מהתנגשות בחלונות שקופים.

שינויי האקלים כבר מורגשים בתעשיית היין בצרפת. העלייה במידות החום, התקצרות החורף והתארכות הקיץ כבר פוגעים בענבי היין באזורים דרומיים יותר, ובאזורים צפוניים יותר הביאו להקדמת מועד הבציר ולשינוי בטעמי היין. מאחר שענבי יין רגישים במיוחד לחום, השינויים המשמעותיים שנרדמו במועדי הבציר משמשים כעדות מעניינת לשינויים שעבר האקלים מאז המהפכה התעשייתית. לחצו **כאן** לקריאה נוספת.

אירועים

ב-29.10.2019 יתקיים הכנס השנתי של **רשת ערים בריאות בנושא "ערים בריאות ושמות: חדשנות, בריאות, עירוניות"** במרכז הירידים בתל אביב. הכנס יכלול מושב בנושא "חדשנות במערכות עירוניות" בהשתתפות **עו"ד איתן אטיה, מנכ"ל פורום ה-15**.

ב-21.11.2019 יתקיים **יום עיון בנושא הבנת מערכת ניהול סביבתי ISO14001** שלמכון התקנים הישראלי. במסגרת יום העיון יוצגו הרכיבים של מערכת ISO14001, וינתנו דגשים לארגונים המעוניינים לעבור את הליך השדרוג לגרסה החדשה של התקן.

במהלך שנת 2020 תקיים **המועצה הישראלית לבנייה ירוקה שני סידורים מקצועיים בחו"ל בנושא תכנון בר-קיימא**. בחודש מאי יתקיים **סדור לאמסטרדם ורוטרדם**, שיתמקד בנושאי ניהול ותכנון הציפוף העירוני, תחבורה עירונית ושינויי אקלים, תוך מתן דוגמאות ופתרונות, ביקור בפרויקטים ומפגש עם אנשי מקצוע מקומיים. בחודש יוני יתקיים **סדור לפרוז**, שיתמקד בתהליכי התחדשות עירונית ושינויים בתחום התשתיות והניידות ובמרחבים ציבוריים חדשניים.

ב-10.10.2019 יפתח "כנס חירום אינטרנטי לתודעה אקלימית והצלת הסביבה", שיימשך 8 ימים. הכנס שואף לחבר בין קהילת מתרגלי ה"מיינדפולנס" בישראל למומחי ופעילי האקלים בישראל, במטרה לעודד שינוי תודעתי ולסייע לארגוני הסביבה לקדם את המודעות לנושא ולהביא שינוי. ההשתתפות בכנס הינה ללא עלות, אולם המארגנים מבקשים לתרום לכנס בשלב ההרשמה (רשות). מידע נוסף [באתר הכנס](#).

קורסים והכשרות

ב-5.11.2019 יפתח קורס בנושא "דמוקרטיה עירונית - שיתוף, השתתפות ומעורבות קהילתית" ביוזמת מרכז השל לקיימות. הקורס יתמקד בתיאוריות וכלים מעשיים לשיתוף, השתתפות ומעורבות הקהילה ברמה המקומית, ויכלול למידת עמיתים וטיפוח כלים להרחבת המנעד הדמוקרטי ברמה המקומית. הקורס יכלול 4 מפגשים אחת לשבוע ויתקיים במשרדי מרכז השל בתל אביב-יפו.

ב-12.11.19 יפתח [קורס הסמכה לממוני אנרגיה](#) בפיקוח משרד האנרגיה, ביוזמת מכון התקנים הישראלי. הקורס יספק כלים במגוון נושאים בתחומי ניהול ושימור אנרגיה, בדגש על יישום טכנולוגיות חדשות לחיסכון באנרגיה ואנרגיות מתחדשות. הקורס יכלול 23 מפגשים שבועיים, כולל סיורים, ויתקיים במרכז ההדרכה של מכון התקנים הישראלי בתל אביב-יפו. הקורס מוכר כ-16 ימי כשירות לממונה בטיחות.

ב-20.11.19 יפתח קורס בנושא "הקשר בין תאורה לבריאות" ביוזמת האגודה הישראלית לתאורה, הקורס יעסוק בתפקיד האור כמתווך ראשי של סינכרון האדם עם סביבתו - השלכות על שעון ביולוגי, תפקוד ובריאות. הקורס יכלול 4 מפגשים בימי רביעי בשעות הערב ויתקיים ברמת גן.

ב-3.12.2019 יפתח מחזור י"א של [קורס תכנון אסטרטגי לקיימות עירונית](#). ביוזמת מרכז השל ומרכז השלטון המקומי. הקורס יכלול העמקה בגישת הפיתוח המקיים, עם היבטים אסטרטגיים (חברתיים, סביבתיים וכלכליים) של קבלת החלטות בתחומי התכנון והמינהל העירוני, וכמו כן יכלול היכרות עם מסגרות אסטרטגיות בישראל וכלים יישומיים לפיתוח מקיים. הקורס יכלול 12 מפגשים שבועיים, כולל סיור, ויתקיים בקמפוס "Univercity" של המינהל ללימודים מוניציפליים של מרכז השלטון המקומי בתל אביב.

ב-30.12.2019 יפתח [קורס לתכנון בניין מאופס אנרגיה](#) ביוזמת מכללת אפקה להנדסה, איגוד המהנדסים ואיגוד חברות אנרגיה ירוקה לישראל. הקורס יספק כלים שימושיים והתנסות במשימות תכנון לאיפוס אנרגיה, ויכלול הרצאות והיכרות עם שיטות וטכנולוגיות חדשות בתחום. הקורס יתקיים במכללת אפקה להנדסה בתל אביב.

ב-3.2.2020 יפתח קורס "ממטרד למשאב – ניהול בר קיימא של פסולת מוצקה ברשויות מקומיות" ביוזמת איגוד מנהלי היחידות והאיגודים לאיכות הסביבה בישראל, חברת אורבניקס בע"מ ומרכז השלטון המקומי. בקורס יילמדו נושאים הקשורים לתחום ניהול הפסולת, לרבות טכנולוגיות, תכנון וניהול מערך לטיפול בפסולת, פסולת והציבור הרחב, כלים לניהול פסולת ועוד. הקורס יתקיים בקמפוס "Univercity" של המינהל ללימודים מוניציפליים של מרכז השלטון המקומי בתל אביב.

בברכה,
תמר שטרצר ומאיה קרבטרי

משרד 03-6844298 / פקס 03-6844215 / www.forum15.org.il

אשדוד / באר שבע / גבעתיים / הרצליה / חדרה / חולון / חיפה / כפר סבא
נתניה / פתח תקוה / ראשון לציון / רחובות / רמת גן / רעננה / תל אביב-יפו

